

його лист по часті вияснює і причини цього. Причиною, здасть ся, були «странныя писання г. Саратовскаго губернатора», що, як пише Костомаров у своїому листі, «поставляють на видь старыя событія изь моеї біографіи».

IV. Персоналія.

Іменоване. Проф. М. Грушевського іменовано членом екзамінаційної комісії для історії з руським викладом. Сього іменовання прийшло ся чекати пять літ, і стало ся воно тільки через вихід на пенсію проф. Шараневича.

Пригода з М. К. Заньковецькою. Харківські часописі подають звістку про пригуду, що 4 жовтня спіткала була відому українську артистку М. К. Заньковецьку. Артистка отруїлась була рибячою отрутою, та на щастє медична заповога хутко насыпіла і артистку виратувано. Тепер вона почуває себе зовсім добре, і від 15 жовтня знов виступає на сцені. С. Є.

Наймичка І. П. Котлярєвського. В Полтаві ще й досі живе Варка Лелека, що була наймичкою у автора «Енеїди»; тепер Лелеці минуло більш 100 літ. Полтавська мійська рада рішила в пам'ять Котлярєвського видавати їй на удержаннє що місяця по вісім карбованців.

100 - літній ювілей Карла Брюлова
В грудні сього року минає 100 літ від дня народження на світ славного художника Брюлова, відомого доброчинця нашого Кобзаря. Російські художники на спомин про свого славного товариша збирають ся видати альбом копій з його картин і малюнків у двох виданях — дєневому і дорогову.

Франтішек Ржегорж. Дня 6 жовтня н. ст. помер у Празі у молодім ще віці чеський письменник і великий приятель Русинів Франтішек Ржегорж. Він походив із сєлиньської родини. Батько його був заможним господарем у Стежерах, коло Карлового Градця, в Чехах. На якийсь час переніс ся він був до Галичини і в селі Волкові під Львовом, держав посєсию. Молодий Франтішек скінчив тоді як раз середню школу, а що був слабого здоров'я, покинув на разі дальші студії і виїхав до батька на село; тут перший раз пізнав ся з Русинами. Жив також довший час у Зарогізні (Жидачівського пов.) і в Стрию у свого шва-

гра Дошлього. Ще в Галичині взяв ся за літературну працю і написав дуже багато розвідок, головню етнографічних, про Русинів, які поміщував у різних чеських часописях, як: Průmyslové listy, Svetozor, Slovanský Sbornik, Zlatá Praha, Ruch, Květy, Osvěta, Lumir, Vesna, Leda, Časopis českého Musea, Zabavne listy, U domácího Krbu, Nedelni listy, Narodni Listy і ин. Щоби показати, як всесторонню приглядав ся він життю нашого простого народу, наведу бодай кілька наголовків його розвідок: Гуцули, Русини в домовому господарстві, Прохід по руському селі, Руська загорода, Йордан у Галицьких Русинів, Цвітня неділя, Ходачкова шляхта, Різвю Христове на Галицькій Русі, Великодні забави, Похорон на Русі, Рахманський великдень, Вироби і оздоби Гуцулів, День св. Юрія і ніч чарівниць, Шлюбн, Маланка, Людова медичина у Русинів, Гуцульське весіллє, З подорожі по галицькій Русі, Церковні братства на Галицькій Русі, Народній календар Бойків, Народній календар Лемків і ин. Щоби прибирати до тих праць материялу, Ржегорж їздив дуже часто по Галичині і переїхав усю майже її руську частину. В часі подорожі звертав усе увагу на народню пошу, на ручні вироби наших сєлян та міщан, збирав з них поодинокі окази і віддавав до музею Напрєтків у Празі. З усього того прибирав ся дуже красний етнографічний руський відділ у музею. Крім того зібрав він багато руських книжок і часописей і віддав їх до публичної міської бібліотеки у Празі, де вони становлять також окремиий відділ; з другого боку дарував багато чеських книжок бібліотекам Просєвити і Наук. Товариства ім. Шевченка. Останніми часами був бібліотекарем у міській праській бібліотеці, де мав усеї платні 36 зл. на місяць; минулого і сього року подавав постійно коротенькі реферати з нашого європейського життя в новім чеськім журналі «Slovanský Přehled». Сих вакацій був останній раз у Галичині і ще в серпні укладав з проф. Шухевичем плян нової праці про Русинів.

пів. Несподівана смерть перервала нагло виконане того плану. Чехи задумують поставити йому пам'ятник у Празі. *В. Г.*

Джованні Сеґантіні. Вночі з 28 на 29 вересня помер у понтрезинських горах в 41 році життя чільний представитель нової штуки, Джованні Сеґантіні. Уродився він 15 січня 1858 р. в Арко. По смерті матері і батька, яких стратив уже в хлопчачім віці, віддано його на виховане до сім'ї, що жила в одному з передмість Медиолану. В малій, темній кімнатці під дахом проживав хлопець, що рвався до світла й свободи, аж поки не вчув раз на вулиці розмову людей, що оповідали про щастя, в яким вони жили у Франції. Не надумуючи ся пустився пішки до країни щастя, яка під впливом оповідання повстала в його уяві. Проміривши добрий кусень дороги упав знесилений, і в такому стані віднайшли його господарі з поблизького села, а що хлопець був моторний та здоровий, прийняли його за пастуха. Уже на вигоні починає ся малярська діяльність небіщика. В якусь щасливу хвилину змалював він на камені вівцю; се викликало між товаришами пастухами такий ентузіазм для артиста, що впровадили його враз з образом до села в триюмфі. Джованні мусів вернути до Медиолану, де по короткім підготовленню вступив до академії малярства. І тут жорстоко збиткувала ся над ним судба, та поміж інтелігентними товаришами і учителями не міг знайти талан працюючого адепта штуки. Джованні Сеґантіні став по кільканайцятьох роках праці і глядани своєюм талантові відповідних доріг звисним, а в останнім десятиліттю навіть славним малярем. Його улюблені Альпи та житє гірняків стали для нього житєм, щастєм і змістом його штуки; жарке світло сонця і тонке дуже, прозрачне повітре гір напровадило артиста на техніку, що власне ті прикмети місця і освітлення віддас як найліпше, значить техніка лінії. Сеґантіні був, з виїмком

останніх літ життя, в малярстві реалістом. Та як далеко стоить він від німецького реалізму, наприклад звісного Дефрегера, що теж малював сцени з життя селян! У нього не стрічаємо ніде реалістичної банальности, в яку попадав часто останній, або монахійська школа взагалі. Противно, в житю селян бачив він багато поезії, в поодиноких постатях щирість і лагідність характеру. Ті моменти віддавав Сеґантіні не лише в типах людей, він потрафив їх віднайти і в звірятах: ті стрижені вівці, що їх майстер так часто впроваджує до своїх картин, віддыхають таким же житєм, або здасть ся, що мають подібну душу, як мешкапці Альп, що являють ся на образах артиста; корова в образі «Донне» глядить на дівчину, що сидить зі скіпцем, з таким виразом, як би хотіла до неї щось промовити, як би належала не до інвентаря газди, а була скорше членом його сімї. Невимушена простота, яка характеризує образи Сеґантіні, лучить великого майстра з прерафаелітами, італійськими малярами XIV віку. Лише в кольорі був він плснеристом, з застосованєм у техніці барвних ліній, що так виріжнює його від усіх інших давніх і новочасних малярів. Образи його роблять вражінє, як би були уткані з ниток ріжнobarвного шовку. Поет у виборі сюжетів, зістає ся Сеґантіні поетом і в технічній обробці своїх образів, бо жаден потяг пензля не віддасть з такою фінезискою формі і не представить інтензивнійше дрожжання світла, як потяг барвної лінії. Хто оглядав твори Сеґантіні, мусить признати, що таких образів, значить, так понятих і таким технічним способом мальованих, як се чинив померший майстер — не малював ніхто. Через його смерть утратило новітнє модерне малярство одного з найоригінальніших своїх представителів, а Італія найбільшого свого артиста нової доби. *Ів. Тр.*

V. З науки і штуки.

Із засідань секцій Наук Тов. ім. Шевченка. Засідання фільологічної секції. Зас. 14. І. 1. Порішено надрукувати другий том праці д. О. Кониського про Шевченка, одначе з углядненем

нових жерел, які появили ся тепер. 2. В III томі Збірника секції ухвалено надрукувати другу часть праць Драгоманова про українсько-руську словесність і літературу. 3. На спільнім засіданню з і-